

Ter kennisname voor	Commissie waterketen	
Vergaderdatum	6 februari 2019	
Onderwerp	Evaluatie projecten biogasveiligheid	
Agendapunt	6.b	
Kenmerk	B2019/2608	
Portefeuillehouder	R.K. van der Veen	
Opsteller/indiener	S. Fortkamp	R. van Beek
Aard voorstel	Ter kennisname	
Vertrouwelijkheid	Nee	

Routing	Besluit
Commissie waterketen 6 februari 2019	Ter kennisname.

I. Besluit

Het dagelijks bestuur heeft op 22 januari 2019 besloten:

1. kennis te nemen van de bestuurlijke verantwoording over diverse initiatieven op het gebied van biogasveiligheid en daarmee dit project als beëindigd te beschouwen. De belangrijkste resultaten zijn uitgevoerde technische, administratieve en organisatorische maatregelen op de zuiveringslocaties Emmen, Hengelo, Enschede en Goor;
2. biogasveiligheid in het jaarlijkse auditprogramma te borgen.

II. Inleiding / kader

Het traject Biogasveiligheid is gestart in 2014. Naar aanleiding van een intern onderzoek (verkenning) zijn hier verschillende (deel)projecten voortgekomen op de zuiveringslocaties Emmen, Hengelo, Enschede en Goor. Verder is naast de uitvoeringsprojecten ter verbetering van technische installaties ook een Taskforce Biogasveiligheid gestart én heeft een intern onderzoek plaatsgevonden naar het functioneren van de waterschapsorganisatie. Hier speelden de aspecten cultuur, kennis & kunde en houding & gedrag een belangrijke rol.

Met het gereedkomen van de laatste uitvoeringsmaatregelen is een goed moment gekomen om het traject Biogasveiligheid af te sluiten en een passende evaluatie te organiseren. Normaal gesproken worden afgeronde projecten op twee momenten in een jaar bestuurlijk afgesloten met behulp van een evaluatie. Aangezien de (financiële) impact van het uitvoeren van de diverse projecten op het gebied van Biogasveiligheid op de organisatie groot is geweest, is besloten extra aandacht te geven aan de terugkoppeling naar management en bestuur en in een aparte evaluatie verantwoording af te leggen over de werkzaamheden.

In de tabel in paragraaf VI financiën is een overzicht gegeven van de werkelijke kosten afgezet tegen het verleende krediet. Daaruit blijkt dat de geëvalueerde deelprojecten gezamenlijk het verstrekte krediet niet hebben overschreden. Dit voorstel heeft daarmee geen gevolgen voor het programma Waterketen. Het heeft verder geen effect voor de jaarschijven of het investeringskader.

III. Beoogd effect

Met dit voorstel wordt verantwoording afgelegd over de uitgevoerde initiatieven. De deelprojecten zijn gereed en er worden geen kosten meer op geboekt. Daarnaast wordt beoogd dat de geconstateerde aandachtspunten meegenomen worden bij nieuwe en lopende projecten.

IV. Argumenten

1.1 Verantwoording aan bestuur over welke resultaten bereikt zijn met welke middelen

Met bestuurlijke verantwoording wordt het bestuur op de hoogte gebracht van wat er heeft gespeeld in projecten. Met name over de resultaten, de geleverde bijdrage aan doelstellingen, de benodigde (financiële) middelen, de doorlooptijden van de projecten en de projectcommunicatie.

1.2 Door te evalueren leert de organisatie voor de toekomst

Onze omgeving verandert continue. Om van buiten naar binnen te kunnen werken moet het waterschap in staat kunnen zijn mee te kunnen veranderen. Door rekening te houden met de geconstateerde aandachtspunten binnen nieuwe projecten zal het waterschap zich verder professionaliseren en beter in staat zijn haar doelen in synergie met haar partners te bereiken.

V. Risico's en kanttekeningen

Er bestaan geen bestuurlijke dan wel financiële risico's die samenhangen met dit voorstel.

VI. Financiën

Voor projecten geldt dat middelen zijn vrijgemaakt in meerjarenbegrotingen, evenals dat hieraan individuele / gezamenlijke krediettoekenningen ten grondslag hebben gelegen, die zijn goedgekeurd door het dagelijks of algemeen bestuur.

Het financiële eindresultaat van de geëvalueerde deelprojecten op het gebied van biogasveiligheid past binnen het eerder verstrekte krediet. Ten opzichte van de eerder begrootte kosten van de maatregelen is een overschrijding van 260 k€ (ca 3%) te zien:

	A	B	C	D	E = (D-B)
	Initiele begroting kosten in plan van	werkelijke kosten en inkomsten	% tov plan van aanpak	verstrekt krediet	verschil realisatie en verstrekt krediet
Totale projectkosten	€ 10.000.000	€ 10.260.000	103%	€ 10.260.000	-
Totale projectopbrengsten	€ -	€ -		€ -	-

Voor de deelprojecten Biogasveiligheid geldt dat de scope van de werkzaamheden op meerdere momenten is gewijzigd. Een vergelijking met het oorspronkelijke plan van aanpak, wat uitging van een investering van circa 7 M€, is daarom niet van toepassing.

In het algemeen geldt dat de deelprojecten financieel goed binnen de kaders zijn verlopen. Vooral als rekening wordt gehouden met de hoge mate van onzekerheid en de zware tijdsdruk waaronder gewerkt is op de locatie Emmen. De opgestelde ramingen zijn robuust gebleken. De, procentueel beperkte, overschrijding betreft vooral de locatie Emmen en is met name veroorzaakt door het langer doorlopen van het project in verband met de opstartfase en het goed werkend krijgen van de gisting. Voor een nadere onderbouwing wordt verwezen naar de bijgevoegde inhoudelijke evaluatie.

Voor de overige, organisatorische activiteiten op het gebied van biogasveiligheid geldt dat de kosten hiervoor zijn opgevangen binnen de exploitatiebudgetten van de betrokken afdelingen.

VII. Communicatie

Kernboodschap

Waterschap Vechtstromen heeft de afgelopen tijd maatregelen uitgevoerd om de veiligheid op de waterzuiveringen met een vergistingsinstallatie te verbeteren. Zo zijn bijvoorbeeld biogasinstallaties aangepast, veiligheidsvoorzieningen ingebouwd en (toegangs)controles ingevoerd zodat het beheer en onderhoud eenvoudiger en veiliger uitgevoerd kan worden.

Nu alles is afgerond is het tijd om verantwoording af te leggen over de opgeleverde resultaten van de diverse initiatieven op het gebied van biogasveiligheid.

De belangrijkste resultaten van de afgeronde deelprojecten zijn technische, administratieve en organisatorische maatregelen op het gebied van biogasveiligheid op de zuiveringslocaties Emmen, Hengelo, Enschede en Goor. Hiermee draagt het project bij aan de doelstelling om onze zuiveringen en vergistingsinstallaties toekomstbestendig en veilig te kunnen beheren.

VIII. Uitvoering

Bij de uitvoering van projecten wordt projectmatig gewerkt. Dit houdt in ieder geval in dat er plannen van aanpak zijn opgesteld, dat er projectteams zijn gevormd, dat risico's zijn gemanaged, dat op regelmatige basis voortgangsoverleggen zijn gehouden en dat de projecten inhoudelijk worden geëvalueerd. De behaalde resultaten in de projecten kunnen als volgt worden samengevat:

- Het resultaat voor de rwzi Emmen is een volledige vernieuwde biogasinstallatie. Bestaande onderdelen voor slibverwerking met directe relatie tot biogas, zoals slibgistingstanks, cv-ruimte, gashouder zijn geheel gerenoveerd. Al het leidingwerk voor slib, gas, elektra en dergelijke is vernieuwd. Er zijn onderdelen verplaatst, zoals gascompressoren, doseerinstallatie en fakkel. Er zijn ook diverse installaties toegevoegd, zoals een zandaflaat voor de slibgistingstanks, een gasdroger, gasanalyser, een statisch menger en mengvat en een struvietreactor. Gedurende het project is besloten om in het kader van bedrijfszekerheid in 2016 een strainpress toe te voegen aan de projectscope. Tot slot zijn alle elektrische componenten, inclusief de procesautomatisering, van de slibverwerkingsinstallatie volledig vernieuwd.
- Het resultaat voor de rwzi Enschede is dat er een nieuwe infrastructuur van biogasleidingen is aangelegd boven het maaiveld. De fakkel is verplaatst, er is een centrale condensput geplaatst en er zijn aanpassingen gedaan aan de gashouder. Daarnaast zijn er diverse kleinere maatregelen doorgevoerd zoals aanbrengen van bliksembeveiliging, een flowdetectie, onder- en overdrukbeveiliging, het verplaatsen van het monsternamepunt, aanrijdbeveiliging. Door deze werkzaamheden tegelijk met een aantal andere, reeds geplande, maatregelen aan te pakken en uit voeren is een efficiëntievoordeel behaald.
- Het resultaat voor de rwzi Hengelo is dat een deel van de noodzakelijke maatregelen zijn uitgevoerd. Het betreft zaken als potentiaalvereffening, ventilatie watersloten en een modificatie van de slibkelder. Verder is de aanpassing van de gashouder en gasfakkel in combinatie met project Energiefabriek opgepakt. De belangrijkste aanvullende opdracht voor Hengelo was het aanleggen van een onderaflaat voor de drie slibgistingstanks. Hiermee kan het slib onderaan de tank veilig worden afgelaten. Door het raakvlak met ander werk aan de gistingstanks is voor een aantal resterende maatregelen besloten deze onder te brengen bij project Optimalisatie SGT's Hengelo.
- De voorbereidingen voor de werkzaamheden in Goor zijn opgestart, maar deze zijn echter niet uitgevoerd. Door de slibverwerking te centraliseren in Hengelo, is gisting in Goor gestaakt. Hiermee waren maatregelen voor verbetering van de biogasveiligheid overbodig. Wel zijn er een aantal noodzakelijke maatregelen genomen om de installatie veilig buiten bedrijf te stellen.

De belangrijkste aandachtspunten zijn hieronder kort weergegeven. Deze worden in de organisatie opgepakt:

- Blijvende aandacht voor biogasveiligheid kost grote inzet bij de beheerorganisatie en de aansturing hiervan. Veiligheid is nooit af en moet structureel gefaciliteerd worden om op het gewenste niveau te blijven. Het borgen en toetsen hiervan is belegd bij het 'Atex team', een multidisciplinair team onder voorzitterschap van de teamleiders zuiveren.
- De bewustwording over gas, de gevaren en de consequenties, is sterk verbeterd. Belangrijk hierin is dat (proces)afspraken als belangrijk en prioritair worden beschouwd. Er wordt doorlopend aandacht gevraagd en op gehandhaafd om vanuit de teams van de eenheid W&Z de ingezette lijn vast te houden en door te trekken.
- Het delen van informatie over biogasinstallaties en hun veiligheid is essentieel voor het up-to-date houden van de kennis en kunde. Binnen waterkracht is een team samengesteld die planmatig alle onze biogas installaties inspecteert en daarover rapporteert en adviseert.

- Het is zaak, dat vanuit de eenheid W&Z, in samenspraak met Arbo, jaarlijks via de teamleidersrapportages aandacht blijft voor het evalueren op de diverse aspecten rond biogasveiligheid en hierover via programmeren ook aan het DB te rapporteren.

Dit voorstel focust zich vooral op de financiële verantwoording. In de inhoudelijke evaluatie is ook een toelichting gegeven op de overige aspecten.

IX. Bijlage(n)

1. Inhoudelijke evaluatie.